

STRATEJİK GÖRÜNÜM

Aylık Bülten

13.Sayı

Eylül 2024

Küresel Jeopolitik Görünüm: İsrail’de Ülke Çapında Grevler ve Kitlesele Protestolar Yaşanıyor

Başbakan Benjamin Netanyahu yönetimine karşı İsrail’de kitlesele protestolar yaşanıyor. Protestoların çıkış noktasını İsrail hükümetinin Hamas’la ateşkes anlaşması yapması ve Gazze Şeridi’ndeki rehinelere geri almasına yönelik baskı oluşturdu.

Sağlık hizmetleri ve bankacılık gibi alanlarda yüz binlerce çalışana temsil eden İsrail’in en büyük sendikası Histadrut’un başkanı Arnon Bar-David, Netanyahu hükümetinin bir anlaşma sağlama ve esir yakınlarını evlerine geri getirme konusundaki başarısızlığına dair algılanan ulusal hayal kırıklığı dalgasının ortasında sosyal medya üzerinden yaptığı açıklamada İsrail ekonomisi genelinde grev çağrısında bulundu.

Histadrut’un genel müdürü Peter Lerner, Pazartesi günü İsrail’de yerel saatle sabah 6’da başlayan endüstriyel eylemlerin özel ve kamu sektörünü ayrıca Hayfa limanı ile İsrail’in ana uluslararası havalimanı Ben Gurion’u da etkilediğini söyledi. Ayrıca Lerner “Savaşın İsrail ekonomisi üzerindeki etkisinin yıkıcı olduğu açıktır. Hükümetin bizi nereye götürdüğü konusunda endişeliyiz. İnsan her şeyden önce gelir ve hükümetten de rehinelere eve getirilmesinde bunu yapmasını bekliyoruz” açıklamalarında bulundu.

İsrail İmalatçılar Birliği Başkanı Ron Tomer hareketi desteklediklerini belirterek şunları söyledi: “Çok uzun zamandır doğru anlaşmayı bekliyoruz - kaçırılanları eve getirmenin zamanı geldi. Hükümet, sınırlı bir ateşkes kısıtlamaları altında da olsa, kaçırılanların mümkün olan en kısa sürede geri dönmesi için her şeyi yapmalıdır. İsrail’deki tüm iş çevrelerini bu yönde hareket etmeye çağırıyoruz.”

Bazı belediyeler de gösterilere destek verdiklerini açıkladı. İsrail Maliye Bakanı Bezalel Smotrich eylemi eleştirdi ve Pazar günü ülkenin başsavcısından Pazartesi günü “siyasi grevin” iptal edilmesi için acilen mahkemeye başvurmasını istedi. Ayrıca Smotrich, “işe gelmeyen çalışana ödeme yapılmayacak” dedi.

Grev çağrısı, İsrail Savunma Kuvvetleri'nin (IDF) Gazze Şeridi'nin güneyindeki bir tünelden Hamas tarafından kaçırılan altı rehinenin cesedinin çıkarıldığını bildirmesinin ardından geldi. IDF, Hamas'ın 7 Ekim'deki saldırısı sırasında kaçırdığı 101 rehineyi daha elinde tuttuğunu tahmin ediyor, ancak bu rehinelere kaçının hala hayatta olduğu belirsizliğini koruyor.

Bu gelişme, İsrail, Hamas ve arabulucular Katar, Mısır ve ABD tarafından yürütülen müzakerelerde ilerleme kaydedilememesi üzerine, savaşı sona erdirmeye pahasına da olsa rehinelere serbest bırakılmasını isteyen İsrailiiler arasında kaynayan hoşnutsuzluğu yeniden alevlendirdi. İsrail'in önemli şehirlerinde büyük kalabalıklar toplanırken, Tel Aviv'de 300.000'den fazla kişi gösteri için bir araya geldi.

Netanyahu, "Kaçırılanlarımızı kim öldürdüyseniz anlaşma istemiyor" dedi. Netanyahu yönetimi daha önce Gazze saldırısını ancak Hamas'ın askeri yeteneklerini başarılı bir şekilde ortadan kaldırdıktan ve tüm rehinelere serbest bırakılmasını sağladıktan sonra sonuçlandırmayı hedeflediğini açıklamıştı.

Kitlesel grevler, Gazze'deki eş zamanlı harekât ve Lübnan'da Hizbullah'a yönelik askeri operasyonlar nedeniyle kamu maliyesi zorlanan İsrail ekonomisine bir darbe daha vurdu. Reuters'a göre İsrail'in GSYH'si ikinci çeyrekte yıllık %1,2'lik bir büyüme kaydederek %4,4'lük beklentinin oldukça altında kaldı.

Bkz: <https://www.cnbc.com/2024/09/02/nationwide-strikes-erupt-in-israel-amid-cease-fire-deal-protests.html>

Küresel Jeopolitik Görünüm: Kamala Harris'in CNN Röportajından İpuçları

Başkan Yardımcısı Kamala Harris CNN kanalında bir röportaj verdi. Röportajın öne çıkan ipuçları ekonomi, dış politika ve Trump eleştirileri ekseninde cereyan etti. Ancak açıklamalara bakıldığında Harris'in çok detaylara girmemesine rağmen seçimi kazanırsa mevcut statükoyu sürdüreceği anlaşıldı. Harris, ekonomik satın alınabilirliği başkanlığının birinci önceliği haline getireceğini ifade ederek İsrail'e sürekli destek sözü verdi.

Harris, röportaj sırasında Biden yönetiminin bir parçası olarak sicilini güçlü bir şekilde savundu ve Kasım ayında seçilirse geniş kapsamlı hedeflere işaret etti. Harris, Başkan Joe Biden'ın bir aydan uzun bir süre önce adaylıktan çekilip kendisini desteklemesinden bu yana muhabirlerle uzun bir görüşme yapmadığı için röportaj son günlerde giderek daha da önemli hale geldi.

Harris, bir gaffa kendisi için yeni sorunlar yaratmadı, ancak politika özellikleri konusunda çok şey sunmaya büyük ölçüde direndi. Röportaj, Harris ve Minnesota Valisi Tim Walz'ın Demokrat kongresinden bu yana ilk günlerini geçirdikleri güneydoğu Georgia'da düzenlenen bir kampanya otobüs turu sırasında gerçekleşti. Son anketler Harris'in birkaç çekişmeli eyalette Trump'ın hemen önünde veya eşit olduğunu gösterse de, son haftalarda önemli bir röportaj yapması için artan bir baskıyla karşı karşıya kaldı. Harris şimdiye kadar Biden'ın gündemini büyük ölçüde benimsedi ve başkandan hangi alanlarda ayrılacağını belirtmeyi reddederken, bunun üzerine inşa edeceğine söz verdi.

Seçilirse ilk önceliğinin "orta sınıfta desteklemek ve güçlendirmek için elimizden geleni yapmak" olduğunu, buna Amerikalıların günlük maliyetlerini düşürmek ve ailelere ve küçük işletmelere yatırım yapmak olduğunu söyledi. Ancak Harris, bu ayın başlarında açıkladığı ve Biden yönetiminin henüz tamamlanmamış gündeminin unsurlarını canlandırmayı ve genişletmeyi içeren ekonomik bir plana atıfta bulunmanın ötesinde bu hedeflere ulaşmak için belirli bir plan sunmadı.

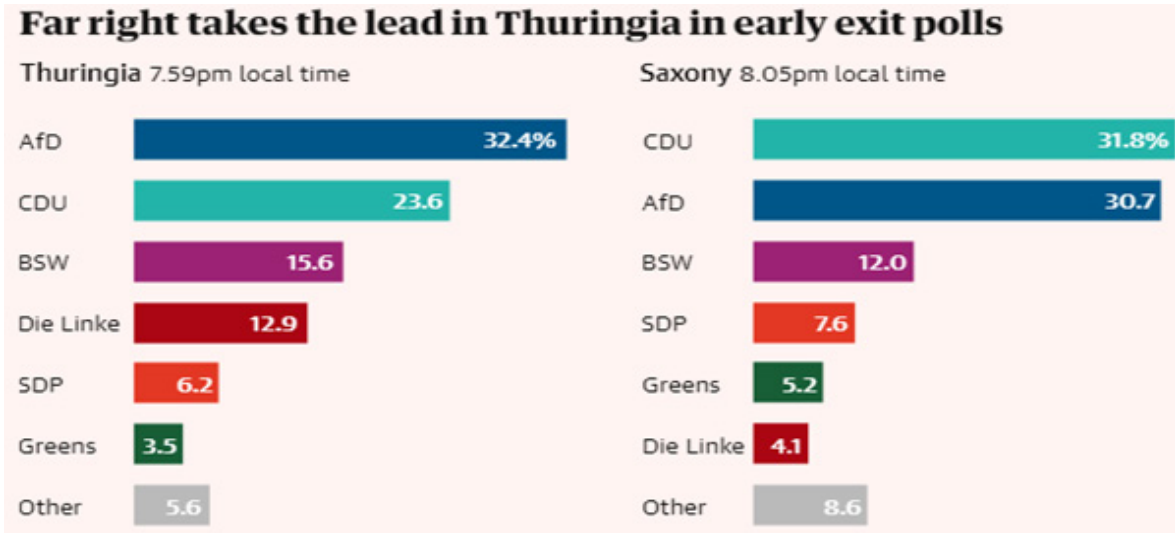
Harris ayrıca mevcut yönetimin ekonomik sicilini savundu, yaşlılar için insülin maliyetini sınırlayan ve Amerikan imalatına daha fazla yatırım yapılmasını teşvik eden mevzuatı övdü. Ancak "Bidenomics"i bir başarı olarak adlandırıp adlandırmayacağı sorulduğunda Harris kaçamak yanıt verdi. "Bunun iyi bir iş olduğunu söyleyeceğim, yapılacak daha çok şey var ama bu iyi bir iş."

Harris, dış politika konusunda da mevcut Beyaz Saray'ın çizgisini takip ederek, İsrail ve savunmasına "kesin ve sarsılmaz" destek ifade etti. Harris, "çok fazla masum Filistinlinin öldürüldüğünü" kabul etmesine karşın savaşı bitirmenin anahtarı olarak ateşkes anlaşmasına işaret etti.

Harris, röportaj boyunca vizyonunu Trump'ın sicili ile karşılaştırmaya çalıştı. Eski başkanı ilk döneminde Covid sürecini kötü yönettiği için eleştirdi ve adaylığını bir bölünme dönemini sürdürme girişimine benzetti.

Bkz: <https://www.politico.com/news/2024/08/29/kamala-harris-cnn-interview-00176785>

Küresel Jeopolitik Görünüm: Almanya Yerel Seçimleri ve Aşırı Sağcı Almanya İçin Alternatif (AfD) Partisi'nin Yükselişi

Kasım 1989'da Berlin Duvarı yıkıldıktan sonra, eski Batı Almanya Başbakanı Willy Brandt, yeniden birleşmenin nihayet "birbirine ait olanın birlikte büyümesine" izin vereceğini öngörmüştü. Bu organik iyileşme imgesi 35 yıl sonra kulağa ne kadar iyimser geliyor. Bu gece Thüringen ve Saksonya'da yapılan tarihi seçim sonuçları, doğu ve batı bölgeleri birbirinden gittikçe uzaklaşan bir Almanya'nın resmini çiziyor.

Aşırı sağcı, göçmen karşıtı Alternative für Deutschland (AfD) Avrupa'nın en büyük ekonomisinde popülist bir dalga yaratıyor. Yarın federal seçimler yapılırsa, son anketler partinin Federal Meclis'teki en güçlü ikinci grup olabileceğini gösteriyor.

Batı eyaletlerinin hiçbirinde anketler aşırı sağın merkez sağ ve merkez solun yerleşik partilerine Saksonya'da olduğu kadar ciddi bir meydan okumada bulunacağını öngörmüyor; burada AfD'nin muhafazakar Hıristiyan Demokrat Birlik (CDU) ile başa baş bir yarış içinde olduğu tahmin ediliyor.

Başkent Berlin'i çevreleyen Brandenburg eyaletinde de AfD'nin bu ayın sonunda en güçlü parti olarak ortaya çıkması bekleniyor. Diğer partiler aşırı sağın çoğunluğu elde etmesini engelledikleri sürece, AfD'nin iktidarı ele geçirme hayalleri muhtemelen sadece temenni olarak kalacaktır. Bununla birlikte, AfD'nin baskın bir bölgesel güç haline gelmesi, Almanya'nın siyasi kimliği ve gelecekte bu tür güçlerin yükselişinin nasıl kontrol altına alınacağı konusunda ciddi ve rahatsız edici sorular ortaya çıkarmaktadır.

Olaf Scholz hükümeti tarafından bu yılın başında yayınlanan bir ankete göre, Doğu Almanların yaklaşık %19'u kendilerini geride bırakılmış hissettiklerini söylüyor. Bu oran batıdaki (%8) iki katı. Doğu Almanya doğumlu sosyolog Steffen Mau bu eğilim için eski Doğu Almanya vatandaşları için kullanılan argo terim ve dokunun sertleşerek kemiğe dönüştüğü biyolojik süreçten esinlenerek ossifikasyon terimini icat etti. Mau, Ungleich Vereint (Unequally Unified) adlı son kitabında, Doğu Almanya'nın hala "arayı kapatmak" bir yana, tam da arayı çoktan kapattığı ve artık kendi farklı kimliğini ortaya koyma hakkını talep ettiği için Batı'dan farklı oy kullandığını yazıyor.

Yerleşik merkez partilerin aksine AfD, kampanya sürecinde sadece mitingler düzenlemekle kalmadı, aynı zamanda sosyalist Doğu Almanya'nın çözümlüüne eşlik eden barışçıl Pazartesi protestolarını çağrıştıracak şekilde tasarlanan şehir merkezlerinde "yürüyüşler" düzenledi. Almanya'da cumhurbaşkanının federal bir kongre yerine doğrudan yurttaşlar tarafından seçilmesini isteyen tek parti konumunda ve düzenli referandumlardan oluşan İsviçre tarzı bir doğrudan demokrasiyi savunuyor.

Bkz: <https://www.theguardian.com/world/article/2024/sep/01/success-far-right-afd-shows-east-west-germany-drifting-further-apart>

Küresel Ekonomik Görünüm: ABD, Avrupa, Asya

ABD

ABD Çalışma Bakanlığı, Haziran ayına ilişkin tüketici enflasyonu verilerini açıkladı. Buna göre, Amerikalı tüketicilerin yaşam maliyeti, Haziranda bir önceki aya kıyasla yüzde 0,1 azaldı. TÜFE, Mayıs 2020'den bu yana ilk kez düşüş kaydetti. Böylece yıllık enflasyon bir yılın en düşük seviyesine geriledi. Ekonomistler, yıllık enflasyonun yüzde 3,1, aylık enflasyonun yüzde 0,1 olarak açıklanması bekliyordu.

ABD'de Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), Temmuzda aylık bazda yüzde 0,2 ile beklentilere paralel, yıllık bazda yüzde 2,9 ile öngörülerin altında arttı. Yıllık TÜFE yüzde 2,9 olarak gerçekleşti. TÜFE'nin Temmuzda yüzde 0,2, yıllık bazda ise yüzde 3 artması bekleniyordu. Böylelikle enflasyon verileri beklenenden iyi gelmiş oldu.

Büyüme rakamlarına gelince, ABD ekonomisi, bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 2,8 büyüdü. Beklenti yüzde 2 büyüme gerçekleşmesi yönündeydi. Ekonominin ana büyüme motoru olan kişisel harcamalar yine tahminlerin üzerinde yüzde 2,3 arttı. Ekonomik Analiz Bürosu'nun raporuna göre, yakından takip edilen enflasyonun temel göstergesi ilk çeyreğe göre hafifleyerek yüzde 2,9 arttı ancak hâlâ tahminlerin üzerinde gelişti. Her ne kadar büyüme hızı ilk çeyrekte toparlanmış olsa da, rakamlar hâlâ geçen yıla göre ılımlı bir seviyeyi temsil ediyor. Tüketici harcamaları ve daha geniş ekonomik aktivite, yüksek faiz oranlarının ağırlığı altında soğudu ve bu da aynı zamanda enflasyonun kademeli olarak dizginlenmesine de yardımcı oldu.

Kaynak: <https://www.ntv.com.tr>; <https://www.bloomberght.com/>

Avrupa

Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından yayımlanan öncü tahminlere göre, 2024'ün ikinci çeyreğinde mevsimsellikten arındırılmış GSYH, bir önceki çeyreğe göre hem Avro Bölgesinde hem de AB'de %0,3 arttı. GSYH, 2024'ün ilk çeyreğinde her iki bölgede yine %0,3 oranında artmıştı.

Bir önceki yılın aynı çeyreğiyle karşılaştırıldığında, mevsimsellikten arındırılmış GSYH, 2024'ün ikinci çeyreğinde Avro Bölgesinde %0,6, AB'de ise %0,7 oranında arttı. 2024'ün ilk çeyreğinde, bir önceki yılın aynı çeyreğine kıyasla, Avro Bölgesinde %0,5, AB'de ise %0,6 oranında büyüme gerçekleşmişti.

Kaynak: Eurostat

Asya

Çin Ulusal İstatistik Bürosu (UİB) verilerine göre, gayrisafi yurt içi hâsıla (GSYH), yılın ilk yarısında 2023'ün aynı dönemine göre yüzde 5 artarak 61,68 trilyon yuana (yaklaşık 8,5 trilyon dolar) ulaştı. Çin ekonomisi, 2023'te yıllık bazda yüzde 5,2 büyümüşü. Bu yıl ise Nisan-Haziran 2024 döneminde geçen yılın ilk çeyreğine göre yüzde 4,7 büyüdü. Büyüme oranı, finansal bilgi servisi Wind'in yüzde 5 yönündeki tahmininin altında gerçekleşirken, hükümetin bu yıl "yüzde 5 civarında" olmasını öngördüğü büyüme hedefinin de altında kaldı.

UİB, ayrıca yılın ilk yarısına ait sanayi üretimi, perakende satışlar, sabit sermaye yatırımları ve işsizlik rakamlarından oluşan veri setini de açıkladı. Buna göre, yıllık cirosu 20 milyar yuana (yaklaşık 2,75 milyar dolar) üzerindeki sanayi işletmelerinin üretim çıktılarının hesaplandığı sanayi üretimi, yılın ilk yarısında yıllık bazda yüzde 6 arttı. Tüketimin ölçüsü kabul edilen perakende satışlar ise yılın ilk yarısında yüzde 3,7 artarak 23,59 trilyon yuana (yaklaşık 3,3 trilyon dolar) çıktı.

Kaynak: <https://www.ntv.com.tr>

Küresel Çevresel Görünüm: Maymun Çiçeği Virüsü

Maymun çiçeği virüsü, daha az şiddetli olmasına rağmen çiçek hastalığına benzer semptomları olan bir hastalık olan mpox'a (maymun çiçeği) neden olan bir ortopoxvirüstür. Çiçek hastalığı 1980 yılında ortadan kaldırılmış olsa da, mpox Orta ve Batı Afrika ülkelerinde görülmeye devam etmektedir. Mayıs 2022'den bu yana, Afrika bölgesi dışında daha önce belgelenmiş mpox bulaşması olmayan ülkelere de vakalar bildirilmiştir.

Mpox bir zoonozdur, hayvanlardan insanlara bulaşan bir hastalıktır ve vakalar genellikle virüsü taşıyan hayvanların bulunduğu tropikal yağmur ormanlarına yakın yerlerde görülür. Sincaplar, Gambiya keseli sıçanları, fındık fareleri, farklı maymun türleri ve diğerleri dâhil olmak üzere hayvanlarda monkeypox virüsü enfeksiyonuna dair kanıtlar bulunmuştur.

Hastalık insandan insana da bulaşabilir. Vücut sıvıları, ciltteki lezyonlar veya ağız ya da boğaz gibi iç mukozal yüzeyler, solunum damlacıkları ve kontamine nesnelere temas yoluyla bulaşabilir.

En iyi tanısal örnekler doğrudan döküntüden alınır - deri, sıvı veya kabuklar veya mümkünse biyopsi. Antijen ve antikör saptama yöntemleri ortopoksvirüsler arasında ayırım yapmadığı için yararlı olmayabilir.

Maymun çiçeği, Avrupa'da ilk kez 15 Ağustos'ta İsveç'te görüldü. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) de ondan bir gün önce virüse karşı küresel acil durum ilan etmişti. Dünyanın farklı noktalarında aynı anda mpox salgınları yaşanıyor. Buradaki vaka artışlarına virüsün geçtiğimiz Eylül'de tespit edilen "Clade 1b" adlı daha ölümcül bir alt türü yol açıyor. WHO Avrupa Direktörü Hans Kluge, 20 Ağustos'ta yaptığı açıklamada maymun çiçeği virüsünün 2020'de dünyaya yayılan koronavirüs salgınıyla kıyaslanmaması gerektiğini vurguladı.

WHO, mpox salgınlarını önlemek ve bunlara müdahale etmek için üye devletler ve ortaklarla birlikte çalışmaktadır. Bu, aşılar ve tedaviler üzerine araştırmaları koordine etmeyi, ülke sağlık sistemlerini güçlendirmeyi ve aşılar, teşhislere ve diğer araçlara eşit erişimi kolaylaştırmak için çalışmayı içerir. Aşılama diğer halk sağlığı müdahaleleri ile birlikte düşünülmelidir.

Bkz: https://www.who.int/health-topics/monkeypox#tab=tab_1

Küresel Teknolojik Görünüm: Google'a Tekel Davası

ABD Bölge Yargıçısı Amit Mehta, Google'ın rakiplerini saf dışı bırakmak ve çevrimiçi arama ve ilgili reklamcılıkta tekel konumunu korumak için yasadışı hareket ettiğine hükmetti. Alınan bu önemli karar, Google'ın ana şirketi Alphabet için büyük bir darbe niteliğinde ve teknoloji devlerinin iş yapma biçimini yeniden şekillendirebilir.

Google, çevrimiçi arama pazarının yaklaşık %90'ını kontrol etmesi nedeniyle 2020 yılında ABD Adalet Bakanlığı tarafından dava edilmişti. Bu dava, arama ve online reklamcılık sektöründeki hakimiyeti nedeniyle zaman zaman Google ve sahibi için varoluşsal bir tehdit olarak nitelendirildi.

Karar sonucunda Google ve Alphabet'in ne gibi cezalarla karşı karşıya kalacağı henüz belli değil. Para cezaları ya da diğer çözüm yolları ileride yapılacak bir duruşmada karara bağlanacak. Hükümet, en azından teoride şirketin dağılması anlamına gelebilecek "yapısal rahatlama" talep etti.

Amit Mehta kararında, Google'ın akıllı telefonlarda ve tarayıcılarda varsayılan arama motoru olmasını sağlamak için milyarlarca dolar ödediğini söyledi. Mehta 277 sayfalık görüşünde “Google bir tekeldir ve tekeli korumak için tekel gibi davranmıştır” dedi. Alphabet karara karşı temyize gitmeyi planladığını söyledi.

Ülkenin en üst düzey savcısı olan ABD Başsavcısı Merrick Garland kararı “Amerikan halkı için tarihi bir zafer” olarak selamladı. Garland yaptığı açıklamada “Hiçbir şirket - ne kadar büyük ya da etkili olursa olsun - yasaların üstünde değildir” dedi.

Federal antitröst düzenleyicileri, Facebook, Amazon.com ve Apple Inc'in sahibi olan Meta Platforms da dâhil olmak üzere büyük teknoloji şirketlerine karşı, onları yasadışı tekeller işletmekle suçlayan başka bekleyen davalar da açtılar.

ABD, Google'ın bu ayrıcalık için genellikle yılda 10 milyar dolardan fazla ödediğini ve pazardaki hâkimiyetini sürdürmesine yardımcı olan düzenli bir kullanıcı verisi akışına erişimini güvence altına aldığını söyledi. Savcılar bunu yapmanın, diğer şirketlerin anlamlı bir şekilde rekabet etme fırsatına veya kaynağına sahip olmadığı anlamına geldiğini ifade ettiler.

Yargıç Mehta kararında, varsayılan arama motoru olmanın Google için “son derece değerli bir gayrimenkul” olduğu sonucuna vardı. Mehta, “Yeni giren bir firma kalite açısından bir anlaşmanın süresi dolduğunda varsayılan arama motoru olmak için teklif verebilecek konumda olsa bile, böyle bir firma ancak ortaklarına milyarlarca dolardan fazla gelir payı ödemeye hazırsa rekabet edebilir” diye yazdı.

Teknoloji şirketine karşı reklam teknolojisi nedeniyle açılan bir başka davanın da Eylül ayında görülmesi planlanıyor. Bu arada Avrupa'da Google tekel davalarında milyarlarca dolar para cezasına çarptırıldı.

2018 yılında Avrupa Komisyonu Google'ın Android işletim sistemini kullanan telefonların üreticilerine, mobil cihazlarda kendi arama motorunu ve tarayıcısını öne çıkarttığına hükmetmişti. Avrupa Adalet Divanı'nın işlerinin yürütülmesine yardımcı olması amacıyla kurduğu Genel Mahkeme ise 2022 yılında tekelleşme karşıtı (antitröst) yasaları gerekçe göstererek Google'a 4,1 milyar dolar ceza kesmişti.

Bkz: <https://www.bbc.com/news/articles/c0k44x6mge3o> / <https://journos.com.tr/google-ab-ceza-tek-el-andro-id-arama>

Küresel Teknolojik Görünüm: MOSSAD Elemanlarına Kripto Para ile Ödeme Yapıyor

Türk yetkililer İsrail istihbarat teşkilatı Mossad'ın Türkiye'deki finans ağının başındaki isim olan Liridon Rexhepi'yi tutukladı. 30 Ağustos'ta İstanbul polisi Rexhepi'yi bir operasyon sırasında Mossad adına para transferi yaptığı iddiasıyla gözaltına aldı ve Rexhepi, suçlamaları kabul ettiği bir duruşmanın ardından resmen tutuklandı.

MİT'in soruşturması Rexhepi'nin Mossad için mali operasyonları yönettiğini ve Western Union aracılığıyla Türkiye'deki saha ajanlarına defalarca önemli miktarda para transfer ettiğini ortaya çıkardı. Ayrıca Rexhepi'nin Filistinli siyasetçileri insansız hava araçlarıyla izlediği ve psikolojik operasyonlar yürüttüğü de saptandı.

MİT, Mossad'ın Türkiye'deki saha ajanlarına özellikle Kosova ve diğer Doğu Avrupa ülkelerinden para aktardığını tespit etti. Finansal takip, Kosova'dan gelen fonların Mossad'ın Türkiye'deki saha ajanları tarafından Western Union ve özellikle de kripto para birimleri aracılığıyla Suriye'deki kaynaklara aktarıldığını ortaya çıkardı.

Kripto para birimleri, suçluların ulusal sınırların ötesinde para toplamak da dâhil olmak üzere çok çeşitli yasadışı faaliyetleri finanse etmeleri için yeni bir yöntem olarak ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan kanıtlar, bazı terör örgütlerinin kripto para birimlerini fon toplamak için bir araç olarak kullandığını göstermektedir. Kamuya açık veriler sınırlı olsa da, yasadışı örgütlerin uluslararası bankacılık sisteminde uygulanan düzenleyici önlemleri atlatmak için çevrimiçi platformlar aracılığıyla para toplama faaliyetlerinde buldukları açıktır. Ağustos 2020'de ABD Adalet Bakanlığı, terörizmle bağlantılı kripto para birimlerine şimdiki kadarki en büyük el koyma işlemine ilişkin önemli bir duyuru yapmıştı. Bu eylem, El Kassam Tugayları (Hamas'ın askeri kanadı), El Kaide ve IŞİD ile bağlantılı terörizm finansmanı kampanyalarının çökertilmesinin ardından gelmişti.

Ancak görülüyor ki kripto para birimleri ile yalnızca terör örgütleri veya yasadışı yapılar değil, devletlerin resmi kurumları da ilgileniyor ve örtülü faaliyetlerinin finansmanlarını yine örtülü biçimde gerçekleştirmeye çalışıyor.

Bkz: <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/mitin-calismalariyla-mossadin-turkiyedeki-para-agini-yoneten-rexhepi-tutuklandi/3319738> / <https://eucrim.eu/articles/prospects-and-models-of-combating-cryptocurrency-crimes>

Küresel Toplumsal Cinsiyet Görünümü: Harp Okulu Birincileri İlk Kez Kadın Öğrenciler Oldu

Milli Savunma Üniversitesi (MSÜ) Kara, Deniz ve Hava Harp Okulları Diploma ve Bayrak Devir Teslim Töreni Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla gerçekleştirildi. Bu yılki mezuniyet törenine Türk kadın öğrencilerin başarıları damgasını vurdu.

Türkiye'nin ilk kadın subayı 86 yaşındaki Emekli Muhabere Albay İnci Arca tarafından yakılan meşale, sınıflarını birincilikle bitiren kadın öğrencilere devredildi.

Bu seçkin kadın mezunlar diplomalarını doğrudan Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın elinden alarak önemli başarılarının altını çizdiler.

Cumhurbaşkanı Erdoğan törende yaptığı konuşmada gurur duyduğunu ifade ederek şunları söyledi: “Kara, Deniz ve Hava Harp Okulları'nın mezuniyet törenlerinde kadın öğrencilerimizin birincilikle mezun olmalarından özellikle memnuniyet duyuyorum. Bu bizim için özel bir onur nişanıdır. Bu, kadınlarımızın başarılı olabileceğini ve özellikle de asker olarak sadece başarılı olmakla kalmayıp mükemmelleşebileceğini açıkça göstermektedir”.

Bkz: <https://www.turkiyetoday.com/turkiye/turkish-female-officers-47340/>

İSTANBUL AREL ÜNİVERSİTESİ

ULUSLARARASI STRATEJİK ARAŞTIRMALAR

UYGULAMA VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

(AREL USAM)

İLETİŞİM:

Prof. Dr. Oktay BİNGÖL, Müdür, oktaybingol@arel.edu.tr, 0850 850 27 35-1622

Dr. Öğr. Üyesi Selma ŞEKERCİOĞLU BOZACIOĞLU, Müdür Yrd. selmasekercioglu@arel.edu.tr, 0850 850 27 35- 1623

Dr. Yunus KARAAĞAÇ, Stratejik Araştırmalar Uzmanı, yunuskaraagac@arel.edu.tr 0850 850 27 35-1647

Sinem KARATAŞ ARI, İdari İşler Uzmanı, sinemkaratas@arel.edu.tr, 0850 850 27 35-1648

BU SAYIYA KATKI SUNANLAR

Doç. Dr. Aylin ERDOĞDU, Küresel Ekonomik Görünüm: ABD, Avrupa ve Asya

ADRES:

Türkoba Mahallesi Erguvan Sokak No:26 / K 34537 Tepekent – Büyükçekmece

İstanbul-Türkiye

arelusam@arel.edu.tr

arelusam01@gmail.com